

I. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

3. Немов Р.С. Психология : учебник [для студентов высш. учебн. заведений] / Р. С. Немов. – М. : Издательский центр «ВЛАДОС», 2000. – Кн. 2: Психология образования. – С. 97-116.
4. Савина Л. П. Пальчиковая гимнастика для развития речи дошкольников / Л.П. Савина. – М. : АСТ Астрель, 2007. – 48 с.
5. Ткаченко Т. А. Мелкая моторика. Гимнастика для пальчиков / Т. А. Ткаченко. – М. : Издательство ЭКСМО, 2013. – 48 с.

АНОТАЦІЇ

ЗАСОБИ РОЗВИТКУ ДРІБНОЇ МОТОРИКИ У ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ

Світлана Титаренко, Лілія Іванюта

Глухівський національний педагогічний університет ім. О. Довженка

У статті здійснено аналіз досліджень, присвячених проблемі розвитку дрібної моторики у дітей раннього віку. Пропонуються основні засоби та завдання для розвитку дрібної моторики у дітей раннього віку. Наголошується, що важливим засобом розвитку дрібної моторики у дітей раннього віку є «пальчикові ігри».

Ключові слова: дрібна моторика, засоби розвитку дрібної моторики, діти раннього віку, «пальчикові ігри».

СРЕДСТВА РАЗВИТИЮ МЕЛКОЙ МОТОРИКИ У ДЕТЕЙ РАННЕГО ВОЗРАСТА

Светлана Титаренко, Лилия Иванюта

Глуховский национальный педагогический университет им. А. Довженко

В статье осуществлен анализ исследований, посвященных проблеме развития мелкой моторики у детей раннего возраста. Предлагаются основные средства и задачи для развития мелкой моторики у детей раннего возраста. Отмечается, что важным средством развития мелкой моторики у детей раннего возраста являются «пальчиковые игры».

Ключевые слова: мелкая моторика, средства развития мелкой моторики, дети раннего возраста, «пальчиковые игры».

MEANS TO DEVELOP FINE MOTOR SKILLS IN TODDLERS

Svetlana Titarenko, Lily Ivaniuta

Glukhiv National Pedagogical University. Dovzhenko

The article analyzes the researches devoted to the problem of fine motor skills development in young children. We offer the main means and tasks for the development of fine motor skills in young children. It is noted that important means of fine motor skills development in young children are «finger games».

Key word: fine motor skills, fine motor development means, infants, «finger game».

КОНТРОЛЬ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В СУЧАСНОМУ ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Лариса Тунік, Тетяна Ворожцова

Вінницький торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

Постановка проблеми. Фізичне виховання у вищих навчальних закладах має за мету підготувати всебічно розвинутих, активних, здорових членів суспільства, які органічно поєднують в собі гуманістичні і загальнолюдські позитивні риси особистості, гармонію фізичного та психічного розвитку [2]. Сучасна система фізичного виховання має потребу в зміні методологічного підходу до оцінки рухових здібностей і самої системи оздоровлення студентів. Стає очевидним, що вдосконалення фізичного виховання у вищих навчальних закладах пов'язане з вирішенням медичних аспектів здоров'я студентів, насамперед, з його діагностикою, і, відповідно до цього, з обґрунтованим розподілом на групи для занять фізичною культурою [7].

I. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

Сьогодні, успішне оволодіння вищою освітою можливе лише за умови достатньо високого рівня здоров'я, тому врахування особливостей способу життя, зокрема фізичної активності і позитивне ставлення до фізкультурно-спортивної діяльності – є важливим елементом організації фізичного виховання студентської молоді [6].

За результатами медичних обстежень і спеціальних опитувань дев'ять із десяти студентів мають відхилення у стані здоров'я, до 50% студентів перебуває на диспансерному обліку, кожен п'ятий студент зарахований до підготовчої спеціальної медичної групи або взагалі звільнений за станом здоров'я від фізичних навантажень. Так, за даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, лише 5% населення України займаються оздоровчим тренуванням.

Вирішення завдань фізичного виховання студентів забезпечується за допомогою різних взаємозалежних компонентів, що формують основи фізичної культури особистості студента з урахуванням його стану здоров'я, рівня фізичної підготовленості, індивідуальних мотивів, інтересів й потреб, при цьому спираючись на навчальний матеріал з фізичного виховання певного учбового відділення виду спорту, який реалізується за допомогою розділів програми (теоретична підготовка, фізична підготовка тощо) й контролю за проведенням навчально-тренувального заняття (Т. Г. Савкин, В. И. Дубровский, Т. Ю. Круцевич, й інші).

Фізичне виховання студентської молоді є одним із найважливіших напрямів сучасної вищої освіти. Воно спрямовується на вирішення таких завдань, як:

- збереження й зміцнення здоров'я студентів;
- своєчасне формування життєво важливих рухових вмінь і навичок;
- розвиток фізичних якостей і забезпечення належного рівня фізичної підготовленості;
- ознайомлення з будовою й основними функціями свого тіла;
- виховання стійкого інтересу до занять руховою активністю й вироблення звички до ведення здорового способу життя;
- збереження, зміцнення й відновлення фізичного, психічного й духовного здоров'я.

Особливо важливе значення у навчально-тренувальному процесі з фізичного виховання студентів мають лікарський і педагогічний контроль [5], а також самоконтроль. Всі ці види контролю дозволяють не тільки своєчасно виявити які-небудь патологічні явища в організмі студента, але й у певній мірі зробити висновок про раціональність планування й проведення навчально-тренувальних занять [1].

Мета дослідження – характеризувати види контролю, що доцільно проводити впродовж занять з фізичного виховання зі студентами вищого навчального закладу.

Викладення основного матеріалу дослідження. Заняття фізичним вихованням і спортом – це один з основних й ефективних шляхів зміцнення здоров'я і досягнення фізичної досконалості студентів. Систематичні заняття фізичною культурою й спортом позитивно впливають на організм, студенти, які регулярно тренуються зберігають свою фізичну працездатність на оптимальному рівні. Проблема оптимізації здоров'я й фізичного розвитку студентів в умовах сучасного вищого навчального закладу представляється особливо гострою [3]. Серйозною проблемою є незадовільний стан здоров'я й фізичного розвитку значної частини студентів вузів неспортивної спрямованості. Таким чином, ефективність фізкультурно-оздоровчої роботи у вищих навчальних закладах залежить від врахування ряду важливих чинників:

- отримання належного рухового режиму життєдіяльності студентів;

I. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

– доцільне комплексне використання основних засобів фізичного виховання, гігієнічних факторів;

– режиму харчування, навчання й відпочинку;

– раціональне застосування різних форм організації рухової активності в повсякденному житті (самостійна рухова діяльність або індивідуальна робота з фізичного виховання);

– використання нетрадиційних методик, що спрямовані на зміцнення та відновлення здоров'я, методики психофізичної і дихальної гімнастики тощо. У зв'язку з модернізацією вищої освіти особливу значимість придбало вдосконалення фізичного виховання студентів, оскільки студентський період життя є важливим у становленні й вдосконаленні фізичних якостей. В процесі фізичного виховання здобувається широке коло фізкультурних і спортивних знань соціологічного, гігієнічного, медико-біологічного й методичного змісту. Знання роблять процес заняття фізичними вправами більш осмисленим й, у силу цього, більш результативним.

Таким чином, фізичне виховання представляє собою процес вирішення певних виховно-освітніх завдань, якому властиві всі ознаки педагогічного процесу. Відмінною особливістю фізичного виховання є те, що воно забезпечує системне формування рухових вмінь і навичок, здійснює спрямований розвиток фізичних якостей студента, сукупність яких у вирішальній мірі визначає його фізичну дієздатність, тобто розвиток фізичних якостей є істотною стороною фізичного виховання в ВНЗ. Цілеспрямоване керування розвитком фізичних якостей є неможливим без належного контролю стану організму, що обумовлює спостереження за зміною його функціональних можливостей, застосування раціональної системи контролю фізичного розвитку [2], фізичній підготовленості й працездатності студентів. Визначення рівня оволодіння головними елементами фізичної культури студентів відбувається через комплексну перевірку й оцінку необхідних знань, методичних і практичних вмінь, загальної фізичної, спортивно-технічної підготовленості й функціональних показників.

Педагогічний контроль у фізичному вихованні представляє собою систему показників, що надають об'єктивну інформацію про динаміку (позитивну або негативну) фізичних параметрів студентів (фізичний розвиток, фізичну підготовленість, працездатність і стан здоров'я) у процесі їхнього навчання у вищому навчальному закладі, що, у подальшому, здатне визначити перспективи їхнього розвитку [3]. З метою докладного аналізу рівня фізичного розвитку й підготовленості студентів проводяться наступні види діагностики:

– основна, відбувається 2 рази на рік (у вересні й у травні);

– проміжна, відбувається впродовж навчального семестру.

До основних способів контролю рекомендуємо включати:

1. Перевірку студентів медичними працівниками (встановлення студентів із патологічними відхиленнями у стані здоров'я, визначення необхідних обмежень у фізичному навантаженні – переведення їх для занять у спеціальній медичній групі або групах ЛФК.

2. Проведення обстеження рівня фізичної підготовленості [6, 7] й основних функціональних показників в основних навчально-тренувальних групах з видів спорту. Оцінка наступних якостей і фізіологічних показників:

I курс. Оцінка фізичних якостей

– Силові й швидкісно-силові якості – стрибок у довжину з місця, згинання-розгинання рук в упорі лежачи, підніманні тулубу із положення лежачи.

– Витривалість – біг 1000 метрів.

– Швидкість – 60 метрів 100 метрів.

I. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

- Спритність- човниковий біг 4x9 метрів.
- Гнучкість – нахил вперед сидячи на полу.

Оцінка функціонального стану основних систем організму

- Проба РВС 170 з використанням степ-тесту.
- Проба зі зміною положення тіла.
- Визначення частоти дихання й артеріального тиску.
- Функціональна проба із затримкою дихання.

II курс. Оцінка фізичних якостей

– Силові й швидкісно-силові якості – стрибок у довжину, згинання-розгинання рук в упорі лежачи, підніманні тулубу із положення лежачи, піднімання ніг із положення лежачи.

– Витривалість – біг 1000 метрів для юнаків й 500 метрів для дівчат, стрибки через скакалку.

- Швидкість – біг 60 метрів, та 100 метрів зі старту.
- Спритність – човниковий біг 4x9 метрів.
- Гнучкість – нахил вперед, сидячи на полу.

Оцінка функціонального стану основних систем організму

- Проба РВС 170 з використанням степ-тесту.
- Проба зі зміною положення тіла.
- Визначення частоти дихання й артеріального тиску
- Функціональна проба із затримкою дихання.

Ці обстеження допоможуть визначити індивідуальні фізіологічні особливості студентів, і стан їхньої фізичної підготовленості, види обстежень можуть корегуватись в залежності від виду спорту.

Стан здоров'я молоді, який визначає основні тенденції динаміки показників благополуччя населення країни, є найважливішою характеристикою досягнень суспільства на тому або іншому етапі розвитку. З початку 90-х і по сьогоднішній день в нашій державі неодноразово лунали висловлювання про те, що "треба організувати щоденні заняття фізичним вихованням студентської молоді, створювати для цього необхідні умови". Основні положення зазначених гасел на сьогодні втрачають свою актуальність. В зв'язку з цим найбільш актуальним і практично значимим є науковий пошук нових можливостей підвищення ефективності процесу фізичного виховання. Очевидно, що вирішити складні завдання фізичного виховання молодого покоління в рамках традиційної системи, що склалася, досить складно. Соціально-педагогічний моніторинг, який проводився в Вінницькому торговельно-економічному університеті КНТЕУ продемонстрував, що тільки 20,7% юнаків і 10,3% дівчат дуже високо оцінюють свою фізичну підготовленість, 10,6% опитаних юнаків і 13,4% дівчат вважають, що вони мають дуже гарну фігуру. Виявлений низький показник оцінки студентами своїх спортивних досягнень (15,0% юнаків і 8,8% дівчат оцінюють їх як чудові). Теж саме можна сказати про низький рівень самооцінки студентами свого фізичного здоров'я. Цілковито щасливими відчують себе близько 1/3 опитаних (37,2%), оцінюють своє здоров'я як чудове – 9,8% опитаних дівчат і 21,2% юнаків. Дуже низький відсоток студентів (не більше 6% опитаних) оцінюють свої успіхи як чудові. Отримані дані і практика фізичного виховання доводять необхідність посилення соціалізуючої функції освітнього процесу та засвідчують недостатню ефективність діючої системи фізичного виховання молоді.

Висновки

1. Заняття фізичною культурою і спортом пред'являють до студента достатньо високі вимоги й здійснюють на його організм глибокий різносторонній вплив.

I. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

2. З метою ефективного планування й проведення навчально-тренувальним процесом викладач повинен систематично одержувати інформацію про загальний стан студента й вплив тренувального навантаження на організм, тому тренувальна діяльність студента повинна проводитись в умовах систематичного контролю.

3. Досягнення спортивних результатів визначається не тільки величиною тренувального навантаження, але й інформацією про рівень коливань у стані студента, таким чином, інформативність показників контролю повинно визначатись за допомогою динаміки результатів тестів.

4. Вищевикладене свідчить про необхідність розробки універсальної методики обстеження фізичного стану студентів, що включає комплекс доступних інформативних тестів й способів оцінки, які дозволяють одержати достовірні результати контролю.

Подальші дослідження планується провести з метою визначення взаємозв'язку окремих компонентів фізичної підготовленості студентів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ашмарин Б. П. Теория и методика педагогических исследований в физическом воспитании / Б. П. Ашмарин. – М. : Физкультура и спорт, 2007. – 223 с.
2. Зайцева В. В. Проблемы оценки физического состояния человека / В. В. Зайцева // Моделирование и комплексное тестирование в оздоровительной тренировке :сСборник научных трудов / Под ред. В. Д. Сонькина. – М., 1991. – С. 3-27.
3. Іващенко В. П. Вступ до вищої освіти: навч. посіб. / В. П. Іващенко, В. В. Приходько, О. Г. Ясев. – Дніпропетровськ : РВА "Дніпро-VAL", 2007. – 194 с.
4. Основы спортивной тренировки и методы контроля за состоянием организма студентов в вузе / под. ред. Т. Г. Савкина. – М. : Физкультура и Спорт, 2005. – 374 с.
5. Приходько В. В. Педагогічний контроль у вищій школі: навч. посібник / В. В. Приходько, В. Г. Вікторов / Заг. ред. і передмова В. В. Приходько. – Дніпропетровськ : Національний гірничий університет, 2009. – 150 с.
6. Романенко В. А. Диагностика двигательных способностей : учеб. пособ. / В. А. Романенко. – Донецк : ДонНУ, 2005. – 290 с.
7. Сергієнко Л. П. Комплексне тестування рухових здібностей людини : навч. посібник / Л. П. Сергієнко. – Миколаїв : УДМТУ, 2001. – 360 с.
8. www.sun.vtei.com.ua – система дистанційного навчання “MOODLE”.
9. www.scholar.ru – пошукова система наукових публікацій.
10. www.nbu.gov.ua. - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
11. www.library.vn.ua – Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека м. К.А. Тімірязєва.

АНОТАЦІЇ

КОНТРОЛЬ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В СУЧАСНОМУ ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Лариса Тунік, Тетяна Ворожцова

Вінницький торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

Контроль і спостереження є частина навчального процесу в вищому навчальному закладі. У статті аналізуються види контролю, що здійснюються впродовж проведення навчально-тренувальних занять з фізичного виховання у вищому навчальному закладі.

Ключові слова: контроль, навчання, вищий навчальний заклад, заняття, студент, фізичне виховання.

I. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

КОНТРОЛЬ НА ЗАНЯТИЯХ ПО ФИЗИЧЕСКОМУ ВОСПИТАНИЮ В СОВРЕМЕННОМ ВЫСШЕМ УЧЕБНОМ ЗАВЕДЕНИИ

Лариса Туник, Татьяна Ворожцова

Винницкий торгово-экономический институт

Киевского национального торгово-экономического университета

Контроль и наблюдение есть часть учебного процесса в высшем учебном заведении. В статье анализируются виды контроля, осуществляемые на протяжении проведения учебно-тренировочных занятий по физическому воспитанию в ВУЗе.

Ключевые слова: контроль, обучение, высшее учебное заведение, занятия, студент, физическое воспитание.

CONTROL ON PHYSICAL EDUCATION STUDIES IN MODERN HIGH SCHOOL

Larissa Tunick, Tatiana Vorozhtsov

Vinnitsa Trade and Economic Institute

Kyiv National Trade and Economic University

Control and supervision are part of educational process in high school. The types of control, that come true during realization of educational studies on physical education in high school, are analyzed in the article.

Key words: control, educating, high school, studies, student, physical education.